

یادداشت

مدیریت تجارب اجتماع محوردر حوزه کنترل بیماری کرونا

عادل سلیمانی

● اهتمام و تلاش‌های ارزشمند و متعددی در راستای کنترل بیماری پاندمیک کرونا از سوی جوامع محلی، NGOها، خیره‌ها و گروه‌های مختلف، برای بهبود سازگاری معیشتی و پیشگیری از شیوع بیماری با تهیه و توزیع اقلام غذایی و بهداشتی، گنزدایی محلات، برنامه‌های حساس‌سازی و اطلاع‌رسانی در جریان است. مفهوم مکمل برای انطباق فعالانه یا خودبه‌خودی، سازگاری پیش‌بینی‌کننده یا برنامه‌ریزی‌شده است. چنین سازگاری‌هایی بر مبنای توانایی‌های اشخاص برای درک آنچه ممکن است در آینده مشابه بری او دهد، استوار است. اما این سازکارها تحت تأثیر توانایی‌های افراد برای یادگیری از تجربیات گذشته، به‌ویژه آنچه در شرایط مشابه انجام شده یا نشده نیز قرار می‌گیرند. با شیوع بیماری کرونا، تجارب گذشته الزما دوباره تکرار و آژا نمی‌شود، بلکه در آن سمرشقی‌هایی مهم وجود دارد که می‌توان از تجربیات گذشته در بررسی سازگارهای مورد انتظار به‌ویژه در شناسایی مکانیسم اجتماعی که ممکن است تسهیل‌کننده و نه بازدارنده امر سازگاری فعالانه یا منعطفانه باشد، به کار گرفته شود. در این راستا، تمرکززدایی اقدامات اجتماع محور و مردمی در کنترل شیوع بیماری کرونا، اثربخشی خاص خود را داراست اما برای جلوگیری از هم‌پوشانی و دوباره‌کاری‌های جزیره‌ای، می‌طلبد سامانه‌ای جامع و تمرکزگرا ِ این اقدامات را به شیوه‌ای مبتنی بر مکان و زمان محصور ثبت و در اختیار کنشگران اجتماع محور قرار دهد تا مدیریت اثربخش منابع و کنترل بیماری کرونا، بهینه‌تر شود و این کنشگری‌ها به صورت هم‌افزا، اثرات سازنده‌تری را به ارمغان آورد. در عین حال، ضرورت وجود چنین سامانه‌ای زمانی مضاعف می‌شود که تجارب زیسته و اقدامات بومی موفق و اجتماع محور برتر به عنوان مدل و الگویی کارآمد در اختیار سایر کنشگران علاقه‌مند قرار گیرد تا با تکثیر یا درس‌اندوزی، چراغ راهی برای تحقق اهداف سلامت پایدار جوامع محلی به شمار آید. بدون شک در این راستا هم‌گرایی و سامان‌بخشی مطالعات و پژوهش‌های متعدد و متنوع حوزه‌های اجتماعی، اقتصادی و زیست‌محیطی مرتبط با بیماری کرونا در سطح ملی نیز می‌تواند پشتوانه‌ای ارزشمند برای بررسی مدیریت کنترل و شیوع این بیماری در سطح تنوریک و نظری قلمداد شود و پژوهشگران را از دوباره‌نویسی غیرساختار یافته به ساختارمنظم سیستمیک مبتنی بر یافته‌ها سوق دهد.

♦**دکترای جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی**

مسیره‌های انحرافی برای تسهیلات تکلیفی کسب‌وکارهای آسیب دیده چگونه تسهیلات خواهند گرفت

ارزان‌قیمت به گروه‌های هدف اصابت کند و از اهداف تعیین‌شده منحرف نشود، در نظر گرفته‌است؟ آیا دولت راهکاری شفاف و مشخص برای انحراف‌نیافتن این تسهیلات ارزان‌قیمت دارد؟ همان‌گونه که رئیس‌جمهور عنوان کرده، این تسهیلات ارزان‌قیمت هستند و نرخ آن در مقایسه با نرخ‌های متداول بسیار کمتر است. در گذشته نمونه‌هایی از این توزیع از سوی دولت را شاهد بوده‌ایم. به‌عنوان نمونه در ماجرای دلار چهارهزارو ۲۰۰تومانی در ابتدا دولت اعلام کرد این نوع ارز که تفاوت قیمت با ارز در بازار آزاد داشت، به همه اختصاص خواهد یافت. با گذشت سه ماه ملاحظه شد که توزیع دلار دولتی، انحرافات فراوانی داشته‌است؛ از ارزهایی که اسما برای واردات گرفته شد و سر از بازار آزاد درآورد تا شرکت‌های تازه‌تاسیسی که هویت مشخص و بعضا وجود خارجی نداشتند و این نوع دلار را برای واردات دریافت کرده بودند.

حالا این خطر برای تسهیلات ترجیحی هم وجود دارد.در کنار تمام اینها مبلغ کل این تسهیلات هم هنوز مبهم است؛ زیرا چند روز قبل، رئیس کل بانک مرکزی به ۵۲ هزار میلیارد تومان تسهیلات برای حمایت از کسب‌وکارهای آسیب‌دیده اشاره کرد که این موضوعی بود که متفاوت با اظهارات او در یادداشت ۱۶ روزه پیش خودش (تأکید بر ۷۵ هزار میلیارد تومان) و همچنین مغایر با تصمیم نخص رئیس‌جمهور و اظهارنظرهای وزیر اقتصاد و معاون اقتصادی رئیس‌جمهور بود. نکته دیگری که ضرورت دارد به صورت جدی از سوی مسئولان اقتصادی دولت بررسی شود، مربوط به سرعت عمل در اجرائی‌کردن این نوع حمایت‌هاست؛ چون تا به امروز که چند هفته از برنامه اعلام‌شده از سوی شخص رئیس‌جمهور می‌گذرد، از ابلاغ دستورالعمل از سوی بانک مرکزی به بانک‌های کشور برای سازوکار پرداخت تسهیلات به صاحبان کسب‌وکارهای آسیب‌دیده از کرونا، خبری نیست.

۴ محوراحتمالی انحراف تسهیلات

مبم خسروی، کارشناس مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، در گفت‌وگو با «شرق» در وضعیت غیرشفاف مکانیسم اختصاص تسهیلات به بنگاه‌های اقتصادی می‌گوید: مهم‌ترین مسئله در تسهیلات حمایتی با نرخ ترجیحی آن‌هم با این سیستم ۱۲درصدی به جای ۲۳درصدی این است که قطعا صف تسهیلات ایجاد خواهد کرد. در اینجا مهم‌ترین مسئله این است که تسهیلات ترجیحی به افرادی برسد که واقعا از این شرایط آسیب دیده‌اند.

چهار محور انحراف برای این تسهیلات وجود دارد؛ اول اینکه بنگاهی که در این شرایط آسیب دیده، وام دریافت‌کنند (در اینجا لازم است درباره جامعیت و مانع‌بودن دسته‌های مشاطلی که اعلام شده، مفصل بحث کرد). مجرای دوم انحراف این است که بنگاهی تسهیلات دریافت‌کنند که آسیب ندیده است. دو مجرای دیگر پراهمیت‌تر هستند و در ایجاد انحراف نقش بیشتری دارند؛ یکی اینکه افرادی تسهیلات دریافت‌کنند که کارگران‌شان را اخراج کرده باشند؛ درحالی‌که این تسهیلات اساسا برای حفظ اشتغال داده شده است. مجرای آخر هم این است که بنگاهی کارگرنانش را اخراج نکرده باشد؛ اما بعد از دریافت تسهیلات این کار را انجام دهد. اگر قرار است تسهیلات

تولیدکنندگان از عدم ابلاغ دستور دولت برای تأخیر در پرداخت حق بیمه خبر می‌دهند

چالش بیمه‌ای واحدهای تولیدی

جریمه دیرکرد هم پرداخت‌کننده‌هاست. گفته موسوی اتحادیه صنف سراجان تهران برای بیمه، مالیات و انصاف در راستای حل مشکل تولیدکنندگان نامه زده است اما هنوز جواب این نامه‌ها را نداده‌اند.

نامه بدون پاسخ اتاق بازرگانی

وحید یعقوبی، مدیر اجرائی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران نیز در گفت‌وگو با «شرق» درباره مشکل واحدهای تولیدی زیرمجموعه این اتحادیه صنف سراجان تهران به «شرق» می‌گوید که واحدهای بیمه‌ای بمه اعضای این صنف اعلام کرده‌اند دستور ارائه مهلت برای پرداخت حق بیمه کارگران، از سوی دولت به این واحدها ابلاغ شده‌است و اگر آنها حق بیمه واحدهای خود را به موقع پرداخت نکنند، طبق قانون باید جریمه درکرد بپردازند. وحید یعقوبی، مدیر اجرائی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران هم به «شرق» از بی‌پاسخ ماندن نامه ارسالی اتاق بازرگانی برای تأخیر در پرداخت حق بیمه کارگران خبر می‌دهد. نیما بصیری‌طهرانی، نایب‌رئیس اول کمیسیون صنایع اتاق ایران نیز با تأکید بر اینکه کسی نمی‌خواهد حق بیمه کارگران را پرداخت‌کنند، به «شرق» عنوان می‌کند: بیمه باید بپردازد که به موقع پرداخت نشود. طبق قانون باید جریمه فعالان بخش تولید، چالش جدی اصناف و واحدهای تولیدی در رابطه با پرداخت حق بیمه از ماه آینده آغاز می‌شود و در صورت تداوم شیوع بیماری کرونا، این چالش تشدید هم خواهد شد.اعمال قرنطینه و توقف اجباری فعالیت‌های تولیدی از فروردین‌ماه آغاز شد. دولت با استفاده از تعطیلات نوروزی، تلاش کرد سیاست اعمال قرنطینه را که پیش‌تر آن را سیاستی نادرست معرفی کرده بود، اجرائی کند. بر اساس تصمیم دولت تمامی اصناف و واحدهای تولیدی در ایام نوروز به‌جز واحدهایی که باید خدمات ضروری به مردم ارائه می‌کردند، اجبارا تعطیل شدند و دولت برای کسانی که سیاست قرنطینه را رعایت نمی‌کردند، جریمه‌هایی هم در نظر گرفته بود و اقدام به پلمب واحدهای خاصی می‌کرد. تعطیلی اجباری واحدهای تولیدی درآمدهای این واحدها را کاهش می‌دهد اما برخی هزینه‌های ثابت مانند حقوق پرسنلی، بیمه و مالیات سر جای خود باقی می‌ماند. دولت برای رفع نگرانی واحدهای تولیدی به آنها وعده داد که مهلتی برای پرداخت برخی حقوق قانونی مانند بیمه و مالیات در نظر می‌گیرد اما گویا این وعده‌ها اجرائی نشده است.

پرداخت جریمه دیرکرد در صورت عدم پرداخت حق بیمه

یکی از وعده‌های دولت ارائه فرصت برای پرداخت حق بیمه واحدهای تولیدی بود. آن طور که سید محمود موسوی نایب‌رئیس اول اتحادیه صنف سراجان تهران به «شرق» می‌گوید: مسئولان شعارهایی داده‌اند اما هنوز عملی نشده‌است. گفته‌اند که بیمه دیرتر پرداخت شود اما همه واحدهای بیمه‌ای اعلام کرده‌اند که این تصمیم دولت هنوز به آنها ابلاغ نشده است.او ادامه می‌دهد: وقتی ارباب‌رجوع سراغ واحدهای بیمه رفتند، به آنها اعلام شده‌است که هنوز چیزی درباره تأخیر در پرداخت حق بیمه کارگران واحدهای تولیدی به ما ابلاغ نشده است و حتی به چند نفر هم گفته‌اند در صورت پرداخت‌نشدن حق بیمه، باید

اقتصاد

خبر

نحوه دریافت وام قرض‌الحسنه یک میلیون تومانی

سرپرستان خانوار، کد ملی را فقط به ۶۳۶۹ارسال کنند

● سخنگوی ستاد تسهیلات حمایتی کرونا گفت: سرپرستان خانوار برای دریافت وام یک میلیون تومانی، پس از دریافت پیامک از سرشماره v.refah. کد ملی را فقط به شماره ۶۳۶۹ ارسال کنند.سخنگوی تسهیلات حمایتی کرونا گفت: وام یک میلیون تومانی قرض‌الحسنه فقط به سرپرستان خانوار یارانه‌بگیر تا قبل از ماه مبارک رمضان پرداخت می‌شود.

حسین میرزایی در گفت‌وگو با فارس افزود: دولت در راستای حمایت از خانوارهای یارانه‌بگیر، مقرر کرده است که تسهیلات حمایتی کرونا را به مبلغ یک میلیون تومان قرض‌الحسنه بدون سود و فقط با کارمزد چهار درصد به خانوارهای یارانه‌بگیر پرداخت کند.

به گفته میرزایی طبق روال پرداخت یارانه نقدی ماهانه که ازسوی سازمان هدفمندی‌ساز یارانه‌ها هر ماه انجام می‌شود، قرار است کد ملی سرپرستان خانوار یارانه‌بگیر ازسوی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به وزارت فناوری اطلاعات و ارتباطات اعلام شود که آنها بر مبنای تلفن سرپرستان خانوار و کد ملی به آنها با سرشماره V.REFAH از اسب تا انتهای هفته جاری پیامک برزند و سرپرست خانوار نیز موظف است تا ۱۳ فروردین جاری، یعنی روز یکشنبه، کد ملی ۱۰ رقمی خود را بدون خط فاصله و هیچ علامتی، ازطریق شماره تلفن همراهی که به نام خودش است، به سرشماره ۶۳۶۹ ارسال کند که این‌به‌منزله تقاضا برای تسهیلات یک میلیون تومانی قرض‌الحسنه است.

میرزایی این را هم گفت: طبق وعده آقای رئیس‌جمهور و آقای نوبخت، رئیس سازمان برنامه‌بودجه، تسهیلات یک میلیون تومانی حمایتی کرونا قبل از ماه مبارک رمضان به حساب سرپرستان خانوارهای یارانه‌بگیر واریز می‌شود.او درباره بازپرداخت این تسهیلات قرض‌الحسنه گفت: قرار شد با یک تنفسی از تیرماه امسال اقساط ۳۰ ماهه به مبلغ هر قسط ۳۵ هزار تومان از حساب یارانه‌ای خانوارها کسر شود.سخنگوی تسهیلات حمایتی کرونا تأکید کرد: به‌هیچ‌وجه مراجعه حضوری و تماس تلفنی لازم نیست و فقط ازطریق پیامکی که به تلفن سرپرستان خانوار یارانه‌بگیر ارسال می‌شود، باید شماره ملی سرپرست خانوار اعلام شود و به همان شماره حساب یارانه خانوار این تسهیلات واریز می‌شود.

ادامه از صفحه ۴

نابوده‌گرفتن تعداداعضای خانوادهدر بسته حمایتی

خانوارهای تحت پوشش کمیته امداد و بهزیستی، کارگران، بازنشستگان، کارمندان با درآمد پایین و ... قطعا تعدادشان کمتر است و می‌توان این کمک‌هزینه را از ارقام بالاتر بین آنها توزیع کرد، زیرا با شرایط تورم و قدرت خرید پول ایران، یک میلیون شاید در حد زنده‌ماندن در درد خانوار بخورد و نه بیشتر.به گفته او، اگر دولت پیشنهادهایی را که پیش‌تر نیز برای توزیع یارانه نقدی از سوی کارشناسان طرح شده بود ملاک قرار دهد، می‌تواند توزیع عادلانه‌ای برای پرداخت کمک‌هزینه به مردم ارائه دهد.

کم‌درآمدها در بحران کرونا بیشتر آسیب دیده‌اند

او می‌گوید: دولت باید در نظر داشته باشد که خانوارهای کم‌درآمد بیش از دیگر خانواده‌ها از بحران کرونا آسیب دیدند، زیرا عموما این افراد در مشاغل غیررسمی فعالیت می‌کردند که اکنون تعطیل شده یا اشتغالشان از دست رفته است. بنابراین به دولت توصیه می‌شود تا پرداخت کمک‌هزینه را از نظر رقم، بالاتر برده و واقعی‌کند و درعین‌حال به حذف افراد بالای دهک پنجم درآمدی اقدام کرده تا توزیع این توزیع عادلانه فراهم شود.به گزارش «شرق»، علاوهبراین وام یکسان یک‌میلیونی دولت با وجود مصیقه فراوان مالی در بودجه، دو مورد محدود دیگر را هم در نظر گرفته که در ملاک انتخاب آنها نیز به گفته کارشناسان، دقت کافی صورت نگرفته است.

محمدباقر نوبخت، رئیس سازمان برنامه‌بودجه، گفته به چهار میلیون خانوار که بر اساس داده‌های بانک اطلاعاتی، درآمد ثابتی ندارند مانند کارگران فصلی، رانندگان تاکسی و سایر مشاغل مشابه، علاوهبر وام یک میلیون‌تومانی، یک وام یک تا دو میلیون‌تومانی نیز پرداخت خواهد شد. در این رابطه سرپرستان این خانوارها نیز باید به پیامکی که به آنها برای دریافت این وام قرض‌الحسنه ارسال می‌شود پاسخ دهند و بازپرداخت اقساط این وام هم از محل یارانه نقدی خواهد بود. این موارد علاوهبر کمک بلاعوض ۲۰۰ تا ۶۰۰ هزارتومانی

هزینة پرداخت بسته ۳۳۰ هزار تومانی در هر ماه حدود ۳۳ میلیونارد تومان و از محل منابع دولتی است.

در این بسته مبلغی بین ۲۰۰ تا ۶۰۰ هزار تومان متناصب با اعضای خانوار به حساب آنها واریز می‌شود؛ این مبلغ در خانوار تک نفره ۲۰۰ هزار تومان، دو نفره ۳۰۰ هزار تومان، سه نفره ۴۰۰ هزار تومان، چهار نفره ۵۰۰ هزار و پنج نفره و بالاتر ۶۰۰ هزار تومان است.

هزینه پرداخت بسته ۲۰۰ تا ۶۰۰ هزار تومانی در هر ماه حدود ۳۳ میلیارد تومان و از محل منابع دولتی است.

^[1]
^[2]